

INSTAGRAM – WIDZĘ I POKAZUJĘ INNYM

SCENARIUSZ ZAJĘĆ W BIBLIOTECE Z WYKORZYSTANIEM TABLETU I APLIKACJI

[odcinek 8: Twórz i dziel się – Tablety w bibliotece]

CEL I KRÓTKI OPIS ZAJĘĆ

Proponowane zajęcia łączą „zwiad terenowy” z zadaniami reporterów, którzy badają tematy ważne dla społeczności i zastanawiają się nad wnioskami. Narzędzia dokumentujące rzeczywistość stanowią iPady, a w przestrzeni bibliotecznej jest miejsce na refleksję i – być może – planowanie dalszych działań.

Celem proponowanych zajęć jest edukowanie osób uczestniczących w kierunku bycia aktywnym obywatelem zaangażowanym w sprawy społeczności lokalnej. Jest to zarazem sposób na dotarcie do grupy, którą trudno zaangażować, a która jest ważna z perspektywy pracy biblioteki. W rezultacie prowadzonych zajęć może wykształcić się grono osób zainteresowanych i bibliotekę, i sprawami środowiska lokalnego.

STOPIEŃ TRUDNOŚCI

1   2   **3**

GRUPA DOCELOWA

Grupa docelowa teoretycznie nie ma żadnych ograniczeń. Jednak z uwagi dość aktywną formę zajęć i popularność aplikacji wśród nastolatków, są oni szczególnie odpowiednimi uczestnikami. Ważne jest, aby grupa była w miarę stała (choć małe zmiany personalne nie są szkodliwe).

Uwaga! Scenariusz zakłada wyjście osób uczestniczących w zajęciach z biblioteki (w grupach, ale bez opiekuna). Należy wobec tego odpowiednio dobrać grupę pod względem wieku i ewentualnych zgód rodziców albo zaprosić do współpracy wolontariuszy, którzy będą opiekować się uczestnikami poza terenem biblioteki.

WIELKOŚĆ GRUPY (OPTYMALNA, MAKSYMALNA)

Wielkość grupy powinna być zależna od charakteru zadań oraz liczby tabletów dostępnych w bibliotece. Optymalnie – jeden tablet dla 3 uczestników; dopuszczalnie – jeden tablet dla 2-4 uczestników.

CZAS ZAJĘĆ

Każde spotkanie powinno trwać 90 minut. Sugerowana częstotliwość spotkań – jeden raz w miesiącu.

WYMAGANIA TECHNICZNO-ORGANIZACYJNE

Opcjonalnie: rzutnik i ekran (lub odpowiedni fragment ściany, na którym będzie wyświetlany obraz).

KOMPETENCJE OSOBY PROWADZĄCEJ

Osoba prowadząca powinna wykazywać ogólną orientację w życiu publicznym miejscowości.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Zajęcia są cykliczne, a prezentowany opis dotyczy jednej sesji. Liczba sesji powinna zależeć od możliwości biblioteki i zainteresowania osób uczestniczących.

1. Na początku spotkania ustalany jest temat wiodący. Może on być proponowany przez osobę prowadzącą bądź ustalany wspólnie z grupą (również na wcześniejszych zajęciach) lub można przyjąć, że za każdym razem inny uczestnik wybiera temat – możliwości jest sporo. Wybór tematu jest kluczowy dla sensowności i powodzenia zajęć, które mają przybliżyć uczestnikom zagadnienia ważne dla lokalnej społeczności. Tematy mogą być zarówno uniwersalne, jak i dotyczące danego miejsca, lokalnych wydarzeń itp. Na początku warto proponować tematy łatwiejsze, stopniowo podnosząc poziom trudności.

Przykładowe tematy:

- ślady historii w naszej miejscowości,
  - najciekawsze miejsca w miejscowości,
  - lokalne tradycje świąteczne,
  - znani mieszkańcy naszej miejscowości,
  - pomniki przyrody,
  - dostępność obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych,
  - praca lokalnych urzędów,
  - czystość i estetyka naszej miejscowości,
  - poziom bezpieczeństwa.
2. Po wybraniu tematu uczestnicy dzielą się na grupy (idealnie – jeden iPad na 3 osoby), dobrane losowo lub za każdym razem w innym składzie (ale nic na siłę). Grupy ruszają „w teren”, mając za zadanie zrobić zdjęcia lub nakręcić krótkie filmiki obrazujące zadany temat. Konieczne jest opatrzenie materiałów wspólnie ustalonym hasztagiem, aby móc później obejrzeć wszystkie produkcje (np. #PomnikiPrzyrodyMichalow). Grupy mają 30-45 minut na przygotowanie „relacji”, w zależności od wielkości miejscowości i tematu.
  3. Po powrocie do biblioteki uczestnicy dzielą się wrażeniami. Warto zapytać ich o to, co ciekawego zobaczyli. Jednak przede wszystkim trzeba dowiedzieć się, jak im się „badało” dany temat (Jak byli przyjmowani? Czy ktoś się nimi interesował? Czy ktoś pytał, co robią?).
  4. Prezentacja zdjęć. Należy wyszukać w Instagramie zdjęcia opatrzone ustalonym wcześniej hasztagiem, które można następnie wyświetlić na ekranie (lub ścianie). To czas na opowiedzenie o tym, co uczestnicy zobaczyli, na dyskusję o tym, co wynika z tych zdjęć, o czym one świadczą itp. Konkretno pytania zależą od wybranego tematu, ale cel tej części zajęć jest zawsze taki sam – skłonienie osób uczestniczących do refleksji na temat zasobów środowiska lokalnego, ważnych problemów, funkcjonowania instytucji itd.
  5. Jeżeli uczestnicy są zainteresowani danym tematem, warto albo podać im więcej informacji (np. o znanych mieszkańcach, o potrzebach osób niepełnosprawnych, o zwyczajach – zależy od zagadnienia i kompetencji osoby prowadzącej), albo wskazać im miejsca, gdzie mogą pogłębić swoją wiedzę (w bibliotece, w Internecie).

6. W ostatniej fazie zajęć warto zapytać uczestników, do czego im się może przydać zdobyta wiedza. Czy widzą miejsce dla swojej aktywności, aby skorzystać ze zidentyfikowanych zasobów lub rozwiązywać zauważone problemy? Nie muszą to być działania wprost podejmowane przez osoby uczestniczące. Może to być pomysł np. na spotkanie z radnym i przedstawienie mu sprawy, napisanie artykułu, czy skontaktowanie się z lokalnymi mediami. Ale to nie musi być (a nawet nie powinna) zawsze „interwencja” – równie dobrze może to być wystawa w bibliotece, np. prezentująca najładniejsze miejsca w miejscowości.

MOŻLIWE MODYFIKACJE ZAJĘĆ

1. W przypadku braku możliwości opuszczania terenu biblioteki przez uczestników można pomyśleć o wykorzystaniu aplikacji Instagram do „badania” materiałów obecnych w bibliotece. Jeśli w bibliotece znajdują się egzemplarze prasy lokalnej, można robić „kronikę życia miejscowości (powiatu)”. Natomiast jeśli w zbiorach są albumy i podobne publikacje – relacje „tematyczne”. Wówczas sam proces zbierania informacji może być mniej pasjonujący, za to można położyć nacisk na obróbkę zdjęć, np. pod hasłem „pokaż miejscowość w innym ujęciu”. Wartością tego rozwiązania może być to, że jego efekty – upublicznione dla wszystkich – mogą również reklamować bibliotekę.
2. Można tworzyć grupy mieszane wiekowo, również z osobami dorosłymi – co może przynajmniej częściowo rozwiązać problem opieki nad niepełnoletnimi.
3. Podobne zajęcia można zaproponować innym grupom, np. aktywnym seniorom.

OCZEKIWANE REZULTATY ZAJĘĆ I SPOSOBY WERYFIKACJI

Miernikiem popularności zajęć będzie liczba osób regularnie w nich uczestniczących oraz liczba zdjęć zamieszczonych w Instagramie. Warto jednak też zwrócić uwagę na zmiany związane z kształtowaniem postaw obywatelskich i odpowiedzialności za sprawy lokalne oraz ze zwiększaniem poczucia więzi z miejscem zamieszkania. Na przykład, po jakimś czasie można porozmawiać z osobami uczestniczącymi o tym, czy i jak zmieniło się ich postrzeganie miejsca, w którym żyją itp.

Projekt „Tablety w Twojej bibliotece” jest elementem Programu Rozwoju Bibliotek, który od 2009 roku realizuje Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Ten materiał edukacyjny dostępny jest na licencji Creative Commons CC BY-SA 3.0 Polska. Pełna treść licencji znajduje się na stronie: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl>